

ПЛЕНУМ ВЫКАНАЧАГА КАМІТЭТУ КАМІНТЭРНУ.

Ангельская кампартыя заваўвае масы.

Яна давадзе іх да канчатковае перамогі над капіталам.

Даклад т. Фэргюсона.

МАСКВА, 26-П. Сёння на рэштнім пасяджэнні пашырэннага пленуму Выканкому Камінтэрну Фэргюсон (Англія) зробіў дэкларацыю аб працы ангельскае кампартыі. Ён зазначыў, што аб'ектыўныя ўмовы (занапад вытворчасці, беспрацоўе, змяншэнне зароботку) ствараюць у Англіі спрыяльныя абставіны для чыннасці кампартыі. У ангельскай кампартыі — поўнае адзінства. Фрэнчій вусім няма. Партыйнае кіраўніцтва мае калектыўны характар. Усе паставы партыі грунтова абгаварваюцца на партыйным сходах. Тры гады назад у Англіі была толькі адна камуністычная часопіс в таражым у 1800 экзэмпляраў. Зараз тыраж штодзённае камуністычнае газеты дасягае 60.000 экз. Газеты распаўсюджваюцца выключна сябрамі партыі, бо няма ніякае сеткі агентаў. Газоўная галіна працы — праца ў прафсаюзах. Да таго ж мы ставім канкрэтныя патрабаванні, якія цікавяць у бягучы момант рабочыя колы. Самым вялікім дасягненнем у нашай працы трэба лічыць арганізацыю руху меншасці. Паквачым нашых паспехаў выяўляюцца заўважана кампанія, якую вядзе супроць нас капіталістычны друг.

Усе газеты прымушаны прызнаць, што ў выніку нашае кампаніі ўрад улетку мінулага году зробіў палёжку выкуплення.

Кампартыя адігрывае кіруючую ролю ў арганізацыі меншасці. Імяненне да адзінства сярод брытанскіх рабочых настолькі моцнае, што вахаліне і праўдыроў, якія, каб вусім на страціць давер'я нас, прымушаны пакаваць, што і яны імкнуцца да аб'яднання. Гэтым тлумачыцца тая прапона, якую зробіў выканком незалежнае рабочае партыі Камінтэрну аб аб'яднанні двух Інтэрнацыяналаў. Ён хоча праз гэту прапанову выйграць час і не даваць адкаву на нашы канкрэтныя прапановы, дзея чаго зацягвае перамовы.

У справе «ліста Зіноўева» мы дамагліся таго, што зараз можна сказаць: уся ангельская рабочая класа цалкам упэўнена ў фальшывасці гэтага «ліста».

У смлым значным пункце — у пытанні аб адзінстве міжнароднага прафсаўнага руху, мы таксама зробілі вялікую працу. Пасля вяроту в СССР ангельскае прафсаўнае делегаты, якая складалася в прадстаўнікоў дэлегат крала, правыла дзевяці тэндэнцыяў як мага імкнуліся пераацэнціць справе англа-савецкага збліжэння. Наўкола гэтага пытання стварылася праямава маўчанья. Наша кампартыя і арганізацыя меншасці в самага пачатку пачала праводзіць энэргічную працу, каб вышчыць гэту змову і прымусіць левых праўдыроў да больш энэргічнае чыннасці. З прычыны гэтага, утварэнне ангельска-савецкага камітэту адзінства і ўся далейшая чыннасць выяўляецца часткова заслугаю ангельскае кампартыі.

Ня трэба забываць, — кажа Фэргюсон, — аб тых вялізменных цяжкасцях, якія ставяць на нашым шляху. Нам прыходзіцца перамагаць ня толькі прачыненне ўраду, але і реакцыяныя дзеячы тэндэнцыяў і рабочае партыі.

У будучым нам неабходна поўнае аб'яднанне ўсёе рабочае класы Англіі у процівагу вастулу капіталістаў. Абаяюцца трэба в арганізацыю ўсёе прагрэсіўнае элементу рабочага руху. Мы павінны дасягнуць сапраўднага арганізацыйнага вылучэння левых крыла прафсаўнаў і адначасна стварыць такое ж крыло ў рабочай партыі. У будучым нам трэба звярнуць большую ўвагу таксама і на працу ў кантрапарціі в руху. Мы павінны на спыняць нашу агітацыю супроць дэкарскіх утвораў, выкрываючы іх сапраўды сэнс, як кааціні ўсіх захадна-эўрапейскіх дзяржаў супроць СССР.

Самаю буйною задачай астаецца, як і раней, змаганне ва міжнароднае прафсаўнае адзінства. Нам трэба дамагацца, каб праз Амстэрдамскі Інтэрнацыянал, ці абмінаючы яго была склікана канфэрэнцыя для абмеркавання бевяддлачнага адзінства савецкіх прафсаўнаў у Амстэрдамскі Інтэрнацыянал. Нарэшце, вялікае значэнне будзе мець для нас і праца сярод моладзі.

Пачынаюцца 7 і 8 тыражы першае сялянскае пазыкі

1-га сакавіка пачнецца сёмы розыгрыш выйгрышаў сялянскае выйгрышнае пазыкі 1924 г. Будзе разыграны 22.160 выйгрышаў на агульную суму 250 тысяч руб. Выйгрышы размяркоўваюцца так: 10 выйгрышаў па 1000 руб. — на 10 000 руб., 150 выйгрышаў па 100 руб. — на 15 000 руб., 750 выйгрышаў па 50 руб. — на 37.500 руб., 2 500 выйгрышаў па 25 руб. — на 62.500 руб. і 12.500 выйгрышаў па 5 руб. — на 62.500.

Пасля сканчэння 7-га розыгрышу, тут жа пачнецца і 8-ы розыгрыш гэтае ж пазыкі. Лік выйгрышаў, сума і размярканьне выйгрышаў у 8-м тыражы тая ж, што і ў 7-м.

Перавыбары літоўскага сойму.

8 сакавіка будучы абвешчаны новыя выбары ў літоўскі сойм. З гэтага тэрміну пачнецца перадыбарная агітацыя і няная падрыхтоўчая праца. Выбары павінны быць закончаны да 1 мая г. г.

Міжнароднае становішча.

(АГЛЯД ЗА ТЫДЗЕНЬ).

I. Франка-савецкія перамовы і прэтэнзій Францыі.—II. Крызіс у Лізе Нацыяў.—III. Кітай сягоння.

I. 25-га лютага адчыніліся франка-савецкія перамовы. Савецкі Сакс, які заўсёды імкнуўся да добраўседак дачыненняў з усімі краямі, часткова ідзе да гэтае мэты, ня глядзячы на бевыліч перашкод, якія высюваюцца варажымі да нас коламі.

СССР выказвае свае імкненні да прыяцельскага супрацоўніцтва в іншымі краямі не ў першыю. Гандлёвы ўмовы в Нямеччыну, павей—савецка-турецкі ўгавор паказалі, што в намі м жава дагаварыцца, калі хто сапраўды жадае в намі супрацоўніцтва.

Прада, в Нямеччыну і Турцыю мы магл дасягнуць згоды в значна лягчэй, чым у даўным разе. Прэтэнзій Францыі да СССР перавышаюць пакуль што тая магчымасці ўстапак, на якія можа пайсці савецкі ўрад. Рахунак у 16 мільярдаў франкаў даўгоў будае царскае імперыі, высюваемы нам Францыяю, бязуюмна на можа быць намі прыняты. Справа ў тым, што толькі менш, як палавіна частка гэтае лічбы даўгу прыпадае на дробныя трымацелю ўвокалёў, якім савецкі ўрад не адкаваў пайсці наустрач ніколі. Большая частка ўвокалёў была здабыта фінаансамі прадпрыемствамі і асобнымі буйнымі банкірамі. Каб убачыць, наколькі сапраўды «палярні» французскія кредытары, вінем рэтраспектыўны погляд у тое мінулае, калі царскі ўрад б. Расей кінуўся на француз-

кую біржу, як Бісмарк пасля патаршанья ў 80 х гадох нямечка-расейскіх адносін загалом адкаваць в нямечкага рынку ўсе расейскія каштоўныя паперы, жадаючы давесці гэтым Расею да банкруцтва. Вос тут і прышла шчасце французскім біржавікам, якія окупалі ва бяспэкаж як дзяржаўныя, так і прамысловыя аблігацыі расейскіх банкі, перапрадаўшы іх праз некаторы час у трыдогата і палажышы ў свае кішэні не малыя капіталы. Калі на французскі рынак былі выпушчаны новыя пазыкі Расей, дык, ужо ня кажучы пра вялікія процанты на іх, французскія банкіры вхіпілі значную частку прыбыткаў ад расейскае прамысловасці і гандлю. Расей некуды было падаецца, і яна ішла на ўсе ўмовы банкіраў.

Такім парадкам тыя страты, аб якіх вараз няюць французскія банкі, былі ў значнай меры кампэнсаваны ўмовамі царскіх пазык. Матарыяльныя страты французскіх банкіраў ад рэвалюцыі Кастрэчынка ўжо не такія вялікія, як заўважа французскі ўрад.

СССР і вараз на парыскай канфэрэнцыі не адмаўляецца, як і ў 1918 г. пры вяртанні нас на канфэрэнцыю на Прынцавых выспах, разглядаюць прэтэнзій дробных трымацелю, але пры ўмове, калі владальніцы інтэрэсаў французскіх грамадзян будае вважана в забяспечаннем і інтэрэсаў на-

У панскай польшчы.

Прыслугач просіць праба-чэння.

ВАРШАВА, 25-П. Польскае тэлеграфнае агенцтва аталасіла такое афіцыйнае адхіленне: «У заграічнай пресе звыліся паведамленні, водлуч якіх Сяшынскі заявіў ангельскаму паслу ў Польшчы Мюльеру, нібыта ў выпадку неатрыманья Польшчаю пастаяннага месца ў савеці Лігі Нацыяў, яна выступіць са складу Лігі і зьменіць арыентацыю ў бок збліжэння в СССР. Польскае тэлеграфнае агенцтва заўважа што такое гутаркі між Сяшынскім і Мюльерам ня было, і што паведамленні аб гэтым зьяўляюцца няўдачна ісітуацыяю варажых Польшчы ўольваў.

Новыя арышты ў Варшаве.

Палітычнай паліцыяй арыштаваны 24-га лютага г. г. у Варшаве Станіслаў Кавалюскі і Мако Гуткін, у якіх паліцыя нібыта знайшла матрыцы в партрэтамі Леніна, Розы Люксембург і іншых рэвалюцыйных дзеячоў.

Абодва арыштаваныя западвораны таксама ў распаўсюджанні камуністычных адозваў.

Проціў украінскага ўніверсітэту.

На пасяджэнні буджэтнае камісіі сойму 24-га лютага дэпутат Хрупці ад імя украінскае фракцыі ўвёс прапозіцыю аб аснэваннн грошаў дзеля ўтварэння ўкраінскага ўніверсітэту. Прапозіцыя адкліла большасцю галасоў праціў проціў галасоў дэпутатаў нац. меншасцяў, ППС і «Вызвалення».

Згоднасць беспрацоўных.

У Быдгошчы адбыўся 24-га лютага агульны сход беспрацоўных, на якім ухвалена рэзалюцыя, у якой зазначаецца, што беспрацоўныя Быдгошчы вядваюцца в паўстаннем жаліскай беспрацоўных. Гэтая рэзалюцыя выклікала вялікі непакой сярод адміністрацыі Быдгошчы.

У заходняй Беларусі.

Тэрытарыяльны зьмены паве-таў.

Згодна пастановы рады міністраў зьменены граніцы некалькіх павеатаў і ваяводстваў. Ад Нясвільскага павеату алыходзіць Мірская і Жухавіцкая гміны, якія далучаюцца да Стаўпецкага павеату. Гэтая зьмена зроблена 22-га лютага проціў жаданняў насельніцтва, якая мае в Невыжым больш супольнага, чым в Стоўпцамі.

Нясвільскі павет, які мае ўсяго толькі 10 гмінаў, будзе павялічаны на адну гміну — Заастравецкую, якая адлучаецца ад Лунінцкага павеату. У гэтым выпадку будучы зьменены граніцы ня толькі павеатаў, але і ваяводстваў.

Арышты ў Горадні.

Палітычная паліцыя арыштавала ў Горадні шмат рабочых тытунавай фабрыкі П'я аўскага.

Паміж арыштаванымі знаходзіцца Сялян Прусак, Сяргей Ражкоўскі, Ян Барада, Атлас і іншыя. Усе арыштаваныя абвінавачваюцца ў прыналежнасці да камуністычнае партыі.

У апошні час.

Латвійскі ўрад шчыра просіць праба-чэння за напад на ды-кур'ераў СССР.

МАСКВА. Латвійскі пасланнік перадаў у Нар. Камісарыят Замежных Спраў дэкларацыю латвійскага ўраду, у якой апошні выказвае свой гора і шчыры жаль в прычыну нападу на савецкіх дыпламатычных кур'ераў пад Рыгаю. Латвійскі ўрад заўважа, што ім праводзіцца ўсе меры, каб выхрыць і пакараць тых асоб або арганізацыі, якія бралі ўдзел у гэтым нячужаным злачынстве; аб выніках даважыцца паведамляць прадстаўніцтвам СССР падрабязна інфармуецца і будзе інфармавацца ў далейшым. Інфармацыя латвійскае прэсы, якая прыпісвае владчынству крмынальны характар ня выказвае погляду латвійскага ўраду на гэтае пытаньне.

Латвійскі ўрад зробіць усё магчымае і ад яго залежае, каб вэбач-печыць беваласнасць савецкіх грамадзян у Латвіі. Проді асоб арганізацыі і арганай друку, асобліва эмігранцкіх, якія карыстаюцца ў Латвіі правамі прытулку, залюжываючых гэтым правам, латвійскі ўрад зробіць належны адкады.

Латвійскі ўрад выказвае цвёрдую ўпэўненасць, што гэтае сумнае раённе не адаб'ецца на прыяцельскіх дачыненнях між Латвіяю і СССР.

Польска-літоўскі канфлікт на разглядзе ў Лізе Нацыяў.

ЛЕНДАН, 27—II. Польшча і Літва вярнуліся ў Лігу Нацыяў а нотаі, у якіх окардыяцца на выдаўні польска-літоўскі паграічны канфлікт. Кожны в бакоў ускладае адкаваць на другога.

З польскага друку.

Страшачы саюзам з СССР... і думкі аб «экспансіі» на ўсход. Малая Антанта і польскія дамаганні.

Быць ці я быць... Польшчы на сталым месцы ў Раде Лігі Нацыяў — вост пытаньне, якое ваямае дыпер усё буржуазныя польскія газеты. Што дзень, то новыя весткі: сегодня прыхільныя, а вугтра вусім наадварот. Нарвуецца ўрад, нарвуецца буржуазныя ааліты і газеты. Пайшлі чуткі, што Сяшынскі нібыта заявіў ангельскаму паслу ў Варшаве Макоу Мюльеру, што калі Польшча не атрымае ў Раде Лігі ста-лага месца, дык яна «вымушана» будзе выйсці в Лігі і змяніць сваю арыентацыю. Дыпер у газэтах абвешчана афіцыйнае заявочанне гэтых чутка, але што такая думка ў Варшаве ёсьць, сьведчыць хоць бы выступленьне «Экспр. Поран», які ў № 24 П заявіў:

«Калі Польшча ня ўваізе ў Раду, старшыня ўраду Сяшынскі паслае в вяротымі адказамі ў Мінску і там знойдзе тых гаваркі, якіх яму ня хочучь даць у Жэневе».

Адным словам, польскае буржуазнае гатова нападохаць зэхольну буржуазею нават саюзам в СССР у выпадку, калі не дамаганні ня будучы владзе-ны. Але наўрад ці заходняя буржуазія вельмі пахоаецца гэтае «шагрэ-вы», бо ведае наўваўна, што гэта толькі словы і больш нічога.

Адносна настрою польскае буржуазі ў адносінах да СССР больш харак тэрнаю, чым гэтая заява, зьяўляецца дэкларацыя Дэмбоскага на пасяджэнні Варшаўскага акружнага аддзелу «Паста». Дэмбоскі ўпарта прапаведуе польска-чэскаю гаспадарчую унію. Хоць в чэскага боку гэты праект слаткаў вельмі халодную отрогу, аднак Дэмбоскі ня ўнімаецца. На памянутым пасяджэнні Дэмбоскі даводзіў, што пад

заключэннем польска-чэскае уніі разумеюцца гаспадарчыя экансіі заграічна а не экансіі в Чэхаславакіі ў Польшчы альбо наадварот. Задачаю ўніі было б супрацоўніцтва абодвух народаў і ажыццяўленне дзіянае экансіі заграічна — на ўсход.

Польскае прамысловасць рэвалюцыя в катастрофічнаму хуткасцю Ранейшыя лятудзеньні аб гаспадарчым заважанні калі не ўсяго СССР, ды хоць суженых раёнаў прыходзіць кінуць. Аднак некаторыя колы польскае буржуазі ня хоцьдзі змяршчы гэгым і думаюць усё-ж такі вярнуцца на гаспадарчае заважанне СССР, ма в дапамогу Чэхаславакіі. Няма сумня, што і гэта паяя лягне, як і ранейшыя, бо Чэхаславакіі карысны ўходзіць у гаспадарчыя зносіны в СССР бешча адна, бяз польскага маллерта.

«Газета Пор. Варш.» (у № 46) вельмі цешацца, што польскія прэтэнзій в стагае месца ў Раде Лігі Нацыяў падтрымліваюцца Малаю Антантаю. На варадзе ў Тэмшвары міністры замежных спраў Чэхаславакіі, Румыніі і Югаславіі выказаліся за падтрыманне польскае кандыдатуры. Газета заўважа, што гэта лажны таксама ва ўласным інтэрэсе памяншэння дзяржаў, бо Нямеччына, апрача перагляду граніцы в Польшчы, імкнецца да далучэння Аўстрыі. Суудзтва замест слабае Аўстрыі в маюна Нямеччынаю і абуржэнне Чэхіі в трох бакоў нямечцкім прамысловым вуна-ж Малаю Антанта не савабваца і пасаадыць Польшчу ў Раду Лігі, як перашоду нямечцкім імкненням, яна можа і хацаа б, але яна ўсяго толькі ...м-ляя Антанта, і не яна сарау вяршышчы. Ды пры тым-жа і вараго в Польшчы непадзейная. Ніхто ішы, як пазысы раделі, каб адярнуць ўзгю Нямеччыны ад ўсходу, падтрымліваць яе імкненне на Поўдзень, дыку, што пасля далучэння Аўстрыі атрыманья суудзтва в Італія і Балканамі ў Нямеччыны будзе даволі кляпатаў і апрача польскае гравіцы. Хо ведае, ці ня вдрадыта-бы афіцыйнаю Польшча Малаю Антанта і «у палатку» за падтрыманне ці ня охіляе-а-яна да пачэсаўскае тэорыі?

Чэка-польскі канфлікт.

Чэка-польскі канфлікт вярнуўся да таго моманту, калі польскія войскі пераходзілі граніцы ўрадавага саюза з СССР.

Чэка-польскі канфлікт вярнуўся да таго моманту, калі польскія войскі пераходзілі граніцы ўрадавага саюза з СССР.

Пі.

Адця в асаўных вынікаў Лёкарно — уваход Нямеччыны ў Лігу Нацыяў і тавяненскіх гутарак для замыванья вачэй палітычна несвядомай абыватальшчыне аб «міжнароднай дружбе» між нацыямі. Калі толькі была паддзена Нямеччынаю заява аб уваходзе ў Лігу Нацыяў, як сам лягер Лігі паддзіўся на некалькі частак. Францыя, для якое наданне раўназначнага в ёю месца ў Лізе для Нямеччыны раўназначна перамозе над палітыкаю Варсая, пачала кампанію каб у савеці Лігі Польшча — дыца французскага імперыялізму і пляндарм яго ва ўсходзе, атрымала пастаяннае месца, каб савеці Лігі быў нозулу рэарганізаваны в умодам у пастаяннае яго склад Гішаві і іншых дзярж. ў другараднага значэння. Няўдачнае выступленне ба-варскага пра'мера проці Італіі настроіла і яе проці Нямеччыны. Усе нальсея апошняе накладалася на Чэка-польскае. Але нажал для Лотэра і Штрэвма яна, Чэка-польскі ў апошні час зьявіў тов, залюжышы пабрываюску.

Але справа не нажыве аднадушнага разважання. Неяк напрымема глядзец у вочы ўсаму свету пасля такога абману прае вядкае нацыі. І Чэка-польскі канфлікт вярнуўся да таго моманту, калі польскія войскі пераходзілі граніцы ўрадавага саюза з СССР.

Чэка-польскі канфлікт вярнуўся да таго моманту, калі польскія войскі пераходзілі граніцы ўрадавага саюза з СССР.

Чэка-польскі канфлікт вярнуўся да таго моманту, калі польскія войскі пераходзілі граніцы ўрадавага саюза з СССР.

Чэка-польскі канфлікт вярнуўся да таго моманту, калі польскія войскі пераходзілі граніцы ўрадавага саюза з СССР.

У ЧЭХАСЛАВАКІ.

Выдача суду венгерскага дэпутата.

У часе бурлівага парламанцкага спрэчкі дэпутаты пачалі відаць адзін у другога кніжкі і папкі са справамі. Венгерскі дэпутат Федор папаў выліваў папкаю ў твар дэпутату Майснеру. Пражскі акруговы суд патрабаваў выкачы дэп. Федора. Парламанцкая камісія па справах недацькаваўшчых дэпутатаў паставіла дэп. Федора выдць.

Ураўніванне месставых і дзяржаўных служачых.

Пражская месставая рада паставіла абавязанне да ўраду і парламанту з тэраваўнянем выкінуць з выканаўчага апарату да законаў аб заробатках дзяржаўных служачых палажэнне, што заробкі месставых служачых ня могуць быць вышэйшымі, чым заробкі дзяржаўных служачых. Калі месці будзюць павышаныя сваім служачым столькі, як і дзяржава, яны ня змогуць запусціць да себе добрых спецыялістаў.

Электрыфікацыя Славакіі.

У Славакіі заснованы 4 акцыянерныя электрыфікацыйныя таварыствы: заходня-славацкае — у Браціславе з капіталам у 8 млн. чэшск. кр. і ўдзелам ураду ў 4 млн. кр.; сярэдняславацкае т-ва ў Банскай Быстрыцы з капіталам у 14 млн. кр. (урадавых — 5,5 млн. кр.); паўночна-славацкае т-ва ў Дыліне з капіталам у 6 млн. кр. (урадавых — 2,7 млн. кр.); паўднёва-славацкае т-ва ў Камарне з капіталам у 8 млн. кр. (урадавых — 3 млн. кр.).

Весткі аб Беларусі.

Афіцыйная газета чэхаславацкага ўраду «Прага Прэса» у кожным нумары дае агляд культурнага жыцця пасобных славацкіх краёў пад назвамі «Славішэ рундшау» (Славянскі агляд), прычым аддзел кожнага нумару прысьвячаецца адной краіне. Аддзел на 20-й прысьвячоны Беларусі (ужо ня першы раз). У аддзеле дадзены весткі аб новых беларускіх пэдагах і школьніках, новых кніжках, падарожныя весткі з «Крыніцы» аб беларускіх грамадзянах 16-18 стагоддзяў, а таксама ўпамынуты артыкул Львоўскага прафесара Голэмбы аб «Дзядох» Міцкевіча ў сувязі з беларускім народным звычаем «дзядоў».

Заканчэнне торгу аб прэзыдыумах.

Шэсць партыяў урадавае кааліцыі доўга казгаліся і таргаваліся, прадстаўнікоў якое партыі правяліся на старшыню парламанту і сенату. Нарэшце гэты торг закончыўся так: у парламанце першыя 2 гады старшынства павінен быць сябар найвялічшае партыі кааліцыі — рэспубліканскае партыі, на трэці год старшынства будзе сябар другога па велічыні партыі в кааліцыі — чэшскае народнае партыі. У сенате будзе старшынстваць на год: сябар партыі чэхаславацкіх сацыялістаў, чэхаславацкае народнае партыі і чэхаславацкае сацыял-дэмакратычнае партыі.

ППС на Заходняй Беларусі.

Панская Польшча падтрымлівае аб авантурнае бытаньне думкі кааліцыі: падацькі Антанты (паўкі) і партыям, якім і правядуць атрымаць польскую нацыю коанды і шляхца. Але, як чуваць а газет, ўрапейскія капіталісты ў апошнія часы прыходзяць да пераканання, што Польшча дэка лішне каштоўны і ненадзейны, што «польскае войска хоць добра ўброўнае, але сама з Польшчай мала абдае», як кажа французскі генерал абдае («Кур'ер Паранскі»). — словам, абдае ня варта выдвелькі. Вось чаму Польшча так занямагла, тэмпература сьвета, а паны науком завалі. Развельківаецца, як цяжкія балютны туман, і парятнятам. І каму на каму, а ППС два камы, бо на тым стале, за якім банкетамі разам з буржуазей, засталіся рожкі ды ножкі і вярот да мас вачыням, бо ашуканія мас ня прымаюць ужо авечак у воўчай окурн.

Робочыя масы, якія бліжэй стаяць да палітычнага жыцця і бачаць пэўнае асвятленне выкрутасю, якія ня раваюць больш адтулі на сваёй скуры пражаную, зрадаўніцкую палітыку ППС, пачынаюць адхіляцца з-пад не ўлімаю, больш таго, выравае становяцца на рэвалюцыйны шлях, адарыты вакачаць пераходаў ППС да ворагаў ізрайліўных мас. ППС рааумеє, што пры надыходзячых выбарах у сойм яны сарод рабочых з трэскатам правайдца. А тым часам для ППС бур-

У САЮЗНЫХ РЭСПУБЛІКАХ.

Культурнае сьвята чырвонага Крыму. Стогодзьдзе археолёгічнага музэю.

СЭВАСТОПАЛЬ, 26-П. Вядомы крымскі музэй рытуецца да 100-х угадак раскопак старажытнага Херсанесу. Выдаецца па расейскай і французскай мовах «Херсанескі зборнік». Пад кіраўніцтвам прафесара Грынкевіча друкуецца некалькі навуковых работ. Падрыхтоўваецца аднаўленьне рас-

У чырвонай Украіне.

Выстаўна прафруху Украіны ў Маскве.

ХАРКАЎ, 26-П. Прэзыдыум Усеўкраінскага савету прафсаюзаў ухваліў наладзіць у Маскве выстаўку, якая-б паказала працу прафсаюзаў Украіны. Выстаўка будзе прысвачана да адчынення чарговае сесіі ЦВК СССР, на якой, як ведама, будзе заслуханы даклад украінскага ўраду.

Змаганьне з засухлівасьцю ў стэпах.

ХАРКАЎ, 26-П. Прафесар Калеснікаў высунуў праект барацьбы з засухлівасьцю ў стэпах Украіны праз засадку лесам палых вучасткаў, якія будзюць дапамагаць затрыманьню вільгаці ў глебе і затрыманьню сухія ветры. Наркзамем прыняў гэты праект мэтавагодным. Пасылваецца спецыяльная

НА МЯСЦОХ.

Усесаюзны зьезд археолёгаў у Керчы.

КЕРЧ, 25-П. Керчэнскі выканком, у зьвязку з 100-мі ўголкамі керчанскага музэю старажытнасьці, даручыў аддзелу народнае асветы наладзіць у Керчы ўсесаюзны зьезд археолёгаў. Скліканьне зьезд будзе прысвачана да сьвяткаваньня юбілею музэю.

Буйныя растраты ў кааператывах Казанскай губ.

КАЗАНЬ, 26-П. У нізавой кааператыві, аб'яднае ў сельска-кредытна-прамысловае саюз, выкраты растраты ў дакражы ў 117-ці кааператывах на суму 86.000 рублёў. Сябры праўдольнаў растратлівы 50.000 руб., служачыя — 28.000. Растратчыкі прыцягнены да адважасьці.

Палац князя пад школу.

ГОМЕЛЬ, 25-П. У ранейшым палацы князя Паскевіча будзе вьмешчаны педагагічны тэхнікум. Палац рэмантуецца.

Вываз масла заграіцу.

ЛЕНІНГРАД, 24-П. За першыя два тыдні адноўленага вывазу масла ў Англію паслана больш 22.000 пудоў.

Робчы ад варскату — загэдык губэрнскага аддзелу працы.

ЯРАСЛАЎЛЬ, 25-П. Робчы аўтамобільнага заводу рабор «Правлі», тав. Алейнікаў, навічан губвыканкомам загадчыкам губэрскім аддзелам працы.

Весткі адусюль.

Няшчаснае здарэньне ў нямецкіх капальнях. БЭРЛІН, 26-П. У Міхельвімі (вугольны раён у Люксембурге) акунуліся фабрычныя трубы дзьвех доменных пячэй. Пад руінамі загінула шмат рабочых. Лік ахвяр яшчэ ня выяўлены. Думаець, што забіта 10 чалавек і шмат паранена.

Буржуазя купляе жыцьцё другога для сваёй удэхі.

ПАРЫЖ, 26-П. Парыская прафэктурэ забараніў дэманстрацыю фільму, у часе здымкі якое загінуў французскі лёгчы лейтэнант Калэ. Калэ спрабаваў працаць пад аркаю эфэлевае

копак, якія маюць сузьветнае значэньне. У апошнія гады Херсанескі музэй павялічыўся. Аддзелы музэю, якія вымяшчаліся перад рэвалюцыяю ў хляве, пераведзены цяпер у храмы ранейшага Херсанескага кляштору Адчына на навуковая лабараторыя па археолёгіі.

экспедицыя, каб вывучыць справу на месцы. Засадка лясоў пачнецца ў 1926-27 годзе.

Сьлянтэна стэпных акругаў разумеє вялікае значэньне такіх лясных участкаў і выдэляе ініцыятыву ў засадцы стэпаў.

Перавыбары ў с.-г. кааператыві.

ХАРКАЎ, 26-П. На Украіне скончыліся перавыбары ў сельска-гаспадарчую кааператыву. Пайшчыкі браўлі ўдзел у перавыбарах на 65—90 процантаў. Між сярэднякамі і незможыкамі наладзілася шчыльная сувязь і, дзякуючы іх актыўнасьці, кіраўнічыя ўстановы нізавое кааператывы значна абноўлены. У склад іх увайшло незможных 64 проц., сярэднякоў — 34, а рэшта — інтэлігенцыя і служачыя.

чыя — 28.000. Растратчыкі прыцягнены да адважасьці.

Палац князя пад школу.

ГОМЕЛЬ, 25-П. У ранейшым палацы князя Паскевіча будзе вьмешчаны педагагічны тэхнікум. Палац рэмантуецца.

Вываз масла заграіцу.

ЛЕНІНГРАД, 24-П. За першыя два тыдні адноўленага вывазу масла ў Англію паслана больш 22.000 пудоў.

Робчы ад варскату — загэдык губэрнскага аддзелу працы.

ЯРАСЛАЎЛЬ, 25-П. Робчы аўтамобільнага заводу рабор «Правлі», тав. Алейнікаў, навічан губвыканкомам загадчыкам губэрскім аддзелам працы.

Весткі адусюль.

Вежы. За гэты рыжыкоўны трук лёгчы павінен быў атрымаць 250 далараў. Газеты патрабуюць, каб быў забаронен вываз фільму заграіцу.

Буржуазя баіцца ленынска назвы «Ленінград».

ГЭЛЬСІНГФОРС, 23-П. Газэта «Гувудтаблядайт» паведамае, што чыгуначная ўправа Фінляндыі не агадзілася на прапанову Акцібрскае чыгуначнае фінасуку назву Пётраград — Пёттары на Ленінград — Ленінтары. Чыгуначная ўправа Фінляндыі тлумачыць свае адмаўленьне тым, што ў старым тэксьце згоды між урадамі Фінляндыі і СССР Ленінград быў назван старою назваю Пёттары.

валюцянэрамі. Атрымаўшы благаслаўленьне ад клеру і сабрацця польскіх вьмелы, Пікусскага, ППС уаброілася траскучай дэмагэгічнай фразай, загадаў вьлегалізаваўшы яе ў паліцыі, і з уможанай патугаў працэскадэца ў сьлянскаку гучыць Зах. Беларусі.

Яшчэ ў часы выбараў да цяперашняга сойму ППС, абцягваючы вьмелю, школы, вьмяшчэньне падаткаў, адабылі сабе 4 мандаты на белар. ўкраін. Палесскі. Але атрымаўшы права, хоць і куртатае, бараніць інтарсы выбаршчыкаў, ППС ня толькі не бараніла, а памягала польскім імперыялістам і буржуазей праводзіць асадніцтва, палёніваць і іншую зьлібед і напасьці на забураленых беларускіх і ўкраінскіх землях.

Надходзяць новыя выбары — ППС вноў ваварушылася, і на гэты раз, як і перш пачала з Палесся. Мітыгуюць закладаюць свае ачэйкі, камітэты, нават сталі выдаваць у Луніцы сваю газету парасейску пад назвай «Красное Знамя».

На першай старонцы гэтай газэты красуюцца лэзункі: «Пралетарні ўсіх краёў, адлучаецца!» і «Няхай жыве расейска-сьлянска ўрад!» мала таго, са старонак тагата «Знамя» выдэляюць вершы ватагата Дз. Беднага і «Паўкі і мукі» Лібкнхтэ. Але вось, што надвельківаецца, што ў двух нумарох, якія дасталіся каму у руку, ні адным словам ня босяць камуністаў і гэта ў той час, калі афіцыйны орган ППС «Роботнік» у кожным нумары гарольна вьбывававу лухту супроць Савецкага Саюзу, калі пэўнасьці баскарна рас-

3 кім-жа ісьці беларусу?

Выходзячая ў Вільні «Беларуская Крыніца» (№ 7 ад 21 лютага) у перадавым артыкуле «Маскоўшчына і беларусы» разглядае пытаньне беларусізацыі ў Савецкай Беларусі. Паважных фактаў няпоспэшу беларусізацыі «Крыніца» не падае, тым ня менш яна назвае беларусізацыяй неадволена. «Восьмем вучыцеляў — піша «Крыніца», — яны наругаюцца з роднай мовы і ня хочучэ яе прыпомніць. Яны так прасяклі расейскім духам, што пра беларускае ім і не гаварыць». (А фактычна наостаўнікі ў нас досыць шчыра праводзіць беларусізацыю). Разважаючы і далей у такім сьенсе, «Крыніца» прыходзіць да гэтых вывадаў:

«Штама гэтыя словы, каб прыпомніць беларускаму грамадзянству, што Масква для культурнага існаваньня Беларусі вельмі страшная — яна страшнейшая, чым хто небудзь з другіх нашых суседзяў, а нават праўду кажучы, страшнейшая за усіх суседзяў разам узятых: і Польшчы, і Літвы, і Латвіі! Гэтыя з боку культурнага нам нам ня так грозна, як Масква, якая цяпер нішчыць беларускую культуру на той бок граніцы».

Гэткае «арыентацыя» «Крыніцы» выказана ўжо ня першы раз і нас ня дзівіць. І сама па себе хлусьня на нашу беларусізацыю ня мае ўжо такога вялікага значэньня. Яна больш шкодна хіба дзеля таго, што больш радыкальны беларускі друк, больш праўдэвая беларуская думка ў Зах. Беларусі задушаецца польскай уладай, і падобным «Крыніцам» належыць амаль манопольнае права выступаць, як «беларускаму друку».

Трэба, аднак, крыху спыніцца над вьказанай «Крыніцай» думкай, каб пабачыць як яна будзе выглядаць у сьвэце фактаў і лічбаў.

У «варожай» беларускай культуры Маскоўшчыне, пры Наркмасветы РСФСР, існуе беларускі аддзел, які адчынае беларускія школы ў прымежных Савецкай Беларусі раёнах. У самой Савецкай Беларусі пры дапамозе «Маскоўшчыны» боць такі дасягэньні: больш чатырох тысяч беларускіх школ, сьлянтэна Сав. Беларусі мае ў сваім карыстаньні 95 проц. усяе прывнчанай да сельска-гаспадарчага карыстаньня вьмі, — палітычны дасягэньні ў выдэляе абральных савецкіх органаў улады і іш.

А што ў Заходняй Беларусі пад «ня так грознай» для беларусу Польшчай? Беларускія школы ня цяжка палічыць, бо іх, праўду кажучы, там няма.

Да палітычных «дасягэньняў» беларускага селяніна трэба залічыць хіба гвалт паноскага адміністрацыйна-паліцэйскага апарату, белы терор асадніцтва. Зямля так «размеркавана» так: памешчыкаў, мабэткі якіх пэравышаюць 400 гектараў у Зах. Беларусі, 1683. Набліжыць ім агулам больш 3 мільёнаў гектараў зямлі (на кожны мабэтак у сярэднім 1800 гект.), або

32 проц., ці каля трэцяй часткі ўсяе тэрыторыі Зах. Беларусі. У пасобных паведах яшчэ больш продант. Так, у Пінскім павеце памешчыкам належыць 72,2 проц. усяе тэрыторыі павеату, у Віленскім — 38 проц., у Давісьненскім — 35 проц. і г. д.

Побач з гэтым, у Зах. Белар. сьлянтэскіх гаспадарак з забяспэчаньнем вьмяльі да 2-х гектараў на гаспадарку — 107.650; ад 2 да 5 гект. — 196.980. Усяго такіх галодных гаспадарак — 304.606. Лічучы на кожную гаспадарку ў сярэднім па 5 чалавек, атрымаем больш паўтара мільёны чалавек. Гаспадарак ад 10 гект. 138.800. Тры катэгорыі такіх пераважна-бядняцкіх гаспадарак складзюць лічбу 443.406, з прыблізным лікам душ у іх 2.227.030, пры агульным ліку жыхарства Зах. Бел. прыблізна ў 3 мільёны.

Вось дзе ключ да зразумэньня, як вырашаецца пытаньне беларускай культуры і з кім ісьці беларусу. А беларускую культуру мы разумеем не як культуру панавоў з «Крыніцы», а як культуру беларускага сьлянтэна, у сваёй масе сярэднякага і бядняцкага. Таму яшчэ большай недарэчнасьцю зьдэляецца адмежаваньне культуры ад эканамікі.

Дык з кім-жа ісьці беларускаму селяніну? З сяродкам сусьветнае рэвалюцыі — СССР (паводлуг «Крыніцы» — Маскоўшчынай), ці з рэшткамі сусьветнага феадалізму (асабліва ў аграрных адносінах) — Польшчай? Ці польскі магнат аддасць дабрахотна ўсё вьмялю беларускаму селяніну, ці яе прыквэцца проста адэбраць? Панове з «Крыніцы» адкаваюць, што трэба ісьці беларусу з Польшчай, як «ня так грознай». Калі яны яшчэ шчыра вераць ў гэта, заплушчваючы вочы на факты, дык доўна, як можна дайсьці да гэткага ільбэтызму? А калі ня вераць, дык чаму не прынаюцца ў зачмуваньні галоў белар. селяніна і акрыўленьні праўды?

Наогул, «Бел. Крыніца» за апошні час вельмі старанна нападае на СССР і Сав. Беларусь, вьлап хоча вьнолу-жыцца перад панамі. Яна ўжо амаль нічым не адрыньваецца ад «Беларускага Голасу», які ў паклёбах і нападах на СССР і Сав. Бел. выпераджае польскія чорнасоценныя газэты. Калі і боць што беларускага ў «Крыніцы», дык гэта лісты з вьсёак, скаргі сьлянтэ на гвалты і зьлічэньны польскай улады ў вьсёцы Зах. Беларусі. Цяпер часам «Крыніца» пралівае кравадзівавы сьлёзы над крыўдай селяніна Зах. Бел. Але калі гэтаму селяніну абрыдзюць байкі панавоў з паложнай «Крыніцы» аб небе, калі ён пачне разбураць пабудаваны «божыя» і паноскай воляй лад і адбраць так патрэбную яму вьмялю, дык па той бок барысады ён спаткае панавоў з «Крыніцы» і ішых «абаронаў» беларускага селяніна ад «Маскоўшчыны».

Я. Ліманюскі.

«Савецкая Беларусь».

Не забудзьцеся сьвячасова падпісацца на «САВЕЦКУЮ БЕЛАРУСЬ», каб атрымаць газэту акуратна на САНАВІК мес. з 1-га чысла.

ДА ўсіх падпішчыкаў газэты

«Савецкая Беларусь».

Не забудзьцеся сьвячасова падпісацца на «САВЕЦКУЮ БЕЛАРУСЬ», каб атрымаць газэту акуратна на САНАВІК мес. з 1-га чысла.

стрэльваюць камуністаў і выдаюць іх дэфэньны.

Каб папасьці ў тон настрою беларускага сьлянтэна, выдэцы надаваюць маску паліцыянтэраў, лакучы якога небудзь паліцыянтэ, ці старосту, а то і пана пахалць, што сілком сьдэгівае грошы на кіпчачы прытулак, але ніде не выступаюць супроць рабешчангата буржуазнага ўраду, супроць пануючай цяпер сьстэмы ў Польшчы, а наадварот, пакадаюць на яе больш надзеі, як самі паны: «Хоча медкая буржуазія не перастае крычаць, што «Польшча погібае» — мы ідем вперед, сознавая адветствэньне перед Государством».

Адзін пэўнасьці чуе на палэй паўстаронцы жаліцца, як яго паліцыянтэ закрываюць, аршштываюць на паўдэіны, і як ён усе гэтыя «мукі» вьзісьці за народную справу. Але дарма будзе шукаць у гэтым т. наз. «Красном Знамяні» асьвятленьне тых сапраўднх чырвоных падвёў, той адчужанай барацьбы працоўных Зах. Беларусі, мавьсавы іх аршыты і катаваньні.

Зусім па пэўнасьці тлумачаць выдэцы «Красного Знамя», чаму парасейску выдэць свой орган. У адзёй з перадавіц кажучы: «Мы (ППС) явлімся на восточныя абраныі (за расейскаму імперыялізму было «Западный край» Л. Ж.) строніць соцыялізм. Мы вьпоіне пьнмаем, што вы — белоруссы. Доліне годы парскаго рэжыма сдэлали свое, научили вас читать и писать по-русски». Вось дзеля чаго выдэцаць пабеларуску ППС лічыць для сабе справай недэстоўнай, нацыяналістычнай. Але ад-

крываць польскія школы, якія на Палесся маюць ужо некалькі, гэта дэстоўна, бо гэта палёівае «Восточные Окраины».

З артыкулу «Четыре года тому назад и теперь» відаць, што пэўнасьцікам удалося ачмуціць часць сьлянтэна, — яны налічваюць некалькі тысяч сяброў, некалькі дэсяткаў сьлянтэ камітэтаў.

ППС у імя выгады буржуазнай дзяржаўнасьці заўсёды карысталася правакацыйным падыходам да мас, які густа адабрывала дэмагодыі і абцягачы, які завабляў масы ў пэўнасьціску мьшалоўку для вьвыску буржуазей. У апошнія часы правакацыя ППС, ці як яе прынаюць («пакорныя, пэўныя слугі» пачынае ўжо раскансьпіроўвацца рабочымі масамі. Але гэты правакацыйны, выпрабаваны спосаб яшчэ дае ППС часовыя ўдачы на вьсёцы.

Іменна часовы і нявнчачную ўдачу. Сьлянтэ Зах. Беларусі першай рэвалюцыйную школу 1905 і 17 гадоў, сьбм год праклятай акупацыі іх таксама вуча і яны хутка расьпаваюць у ППС фарбованых лісоў, паслугачоў буржуазей. Ужо нядаўна прамігнула глухая вьметка ў газэтах, што пэўнасьціска ячэйка зрабіла экспропрыяцыю, праўда, няўдзала, на самаход пад Дружанами, які вьз скарбовыя грошы. Для ППС, якая «змагэецца не мячом, а сэрцам» як пісада калісь пэўнасьціска газэта «Наржуд», гэтыя бавыны ачэйкі вьсім не па нутру, а нават вельмі і небасьпэчны.

Львонь Шыцень.

У САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ.

НАША КААПЭРАЦЫЯ.

Тав. Адамовіч — дэлегат рэйённага з'езду саветаў.

(Парыцкі р., Бабруйшчына).

На першым пленарным пасяджэнні Шчадрынскага с.-с., ганаровым дэлегатом на рэйённы з'езд саветаў Парыцкага рэйёну, абраны старшыня СНК тав. Я. Адамовіч.

Жанчына на перавыбарах.

Проціў верацяна і самапракці.

(Дубравіцкі с.-с., Калініншчына).

У перавыбарах Дубравіцкага сельсавету прымаля ўдзел 65 проц. агульнага ліку абіральнікаў, з якіх 25 проц. складалі жанчыны. Трэба зазначыць, што жанчыны сабрата прымаля актыўны ўдзел на гэтых сходах у абгаварванні розных грамадскіх пытанняў. Сялянкі горача ўзяліся пытанне аб тым, як палепшыць жыццё высковай жанчыны, каб верацяно і самапракці не задалі палову яе веку і гэтым даць магчы-

маць набывць час для ліквідавання сваёй няістэменнасці. У выніку ўсеабовага абгаварвання працы с.-с., праца апошняга вольна сходамі здавалася. Новы абраны сельсавет складаецца з 17 сяброў, з якіх 4 партыйцы (1 сябра КП(б)Б, а тры кандыдаты), 8 беднякоў і 5 сярэднякоў. У прыватным абраны раейшы працаўнікі: 1 партыйца і 2 кандыдаты.

МОПР на вёсцы.

(Клімавіцкі р., Калініншчына).

14 лютага ў вёсцы Дубравіца адбыўся чарговы сход сяброў МОПР'у і Авіахіму. Присутнічала шмат сялян з ваколічных вёсак. Былі нават старыя дзяды. З дакладу старшыні гэтых добрахотных арганізацый можна было заўважыць, што за кароткі тэрмін існавання гэтых арганізацый лічбыца сялян сябрамі МОПР'у 64 чал., столькі-жа

сябрамі і Авіахіму. Усяго грошай, сяброўскіх узносаў, сабрана 60 рублёў. Па пытанню аб пашырэнні працы сябрамі добрахотных арганізацый сяброў гэтых арганізацый далі абяцанне ў кароткі тэрмін завербавыць кожнаму сябру трох чалавек у сяброў гэтых добрахотных арганізацый.

На грош ласкі, а на рубля кліп.

(Гарадзёнскі рэйён, Бабруйшчына).

На пленуме сельсавету, які адбыўся 2 лютага г. г., было вызначана, што Гарадзёнскім лясніцтвам адлучаны на поўкуба-дрой для гр. вёсак Прыбарскага сельсавету. Прычым для беднаты бяж коней адлучана 25 кубіў водлуг наказы «з бліжэйшае лесавой дзялянкі», якая ад пэнтру (сельсавету) ў адлегласці 9—12 вёрст, а для ўсіх іншых грамадзян — з другой дзялянкі, што знаходзіцца на адлегласці ў 22—25 вёрст. Кожнаму будзе ясна, што гэтымі дрывамі пакарываюцца і будуць спекуліраваць толькі тыя гр-не, якія жывуць у 2—10 вярстох ад лесу, а ўсе іншыя вольдальны адмоўца ад гэткай ласкі і вольмуцца за крадэж у бліжэйшым лесе. І гэтак досыць кожнаму аразумела: папяршаму, змардаваўшая коня бязкорміца і,

падрумогу, вялікая адлегласць: за адным возам дроў гаспадар мусіць патраціць два дні.

Для школаў таксама адлучаны дрывы ў далейшых дзялянках за 12 вёрст і прытым самага дрэвага гатунку (красная асіна і трохі бярозы).

Зразумела, што большасць сялянскіх і школьных дроў застаецца ў лесе на спажыву вельмі старэннаму лясніцтву. Але паміж усяго гэтага паўстае пытанне: дзе былі галовы ў нашых лесавых заправіаў, адпускаячых дрывы? Відачна, у іх была мета дапамагчы не беднаце, бо яна ласку гэтую скармюе я больш, як на 5—10 проц., а кулакі ўсе яе выкармююць і будуць потым спекуліраваць дрывамі. Селькор М. Бісцьцінаў.

Па сельсаветах.

Мажуць, а не працуюць.

(Смілявіцкі рэйён, Меншчына).

Кожны сельсавет павінен склаасці плян сваёй працы і такі плян, які адбіваў бы мясцовае жыццё, гэта значыць умовы данае мясцовасці. Сельсавет—гэта відавочна адлітка савецкае ўлады, якая ажыццяўляе ўсе паставы. З гэтыя прычыны плян павінен складацца практычна. Выходзіць наадварот. У плане Гарадзёнскага сельсавету пішуць: «з'явіўся адну сур'яную ўвагу на вырубку і вываз дроў для школ сельсавету», «правесці шырокую працу ў вольмы першы сярод парабкоў», «правесці працу сярод жанчын-дэлегатак, уцягваючы іх у агульную грамадскую працу». Добрае пажаданне, але як гэта зрабіць, не напісана ні слова. Нават у апошнім пункце ня вызначана, якую працу правесці сярод парабкоў і жанчын.

Апроч таго, відавочна непрадумана і гэтага пляну. Пра дрывы для сялянства нічога ня сказана. А плян з'яўравацца на вольмы першы. Школы трэба забяспечыць дрывамі, але належыць зазначыць, як гэта выканаць, а таксама трэба абавязкова паліцаціцца і пра сялянства: дзе атрымаць дрывы, як іх падзяліць і г. д., памятаючы, што гэта рэйён бязлесны.

Такая непрадуманасць, «мазья» ёсць і ў паставах на пленумах і прывыдуках сельсавету. «Да ведама», «ажывіць працу камісіі», «даклад прыняць да ведама і даручыць павялічыць высковую грамадзкую», «уважліва працаваць сяброў сельсавету».

Чатыры разы абгаварваецца на пленумах пытанне пра адзіны сельсагаспадарчы падатак, і ўсё: «прыняць да ведама».

Усё азначанае выклікае пасмўнасьць у працы сельсавету. І няма дэва, што на пленуме прысутнічаюць у 23-х сяброў толькі 3, а на прывыдуках—2. Нудна, няма чаго слухаць.

Сельсавет робіць спробу кіраваць

грамадскімі арганізацыямі. Так, заслужы справядліва камітэту ўзаемадапамогі, ухваліў паставу: «працу прыняць адвальняюча і прапавяць уваца за працу ўпаўнаважаным камітэту сялянскае ўзаемадапамогі».

На другім пленуме таксама: «прапавяць ўпаўнаважаным сабраць сяброўскія ўносы і паканаціцца, каб адшукаць магчымасць павялічыць сродкі камітэту».

У пратаколах Валаявіцкага сельсавету значыцца пытанне: «выбары скартара МОПР'у, а ў паставе: прапавяць пажаўна дружныя выписы 2 газеты».

Трэба больш інструктаваць працу сельскіх саветаў. Трэба ўскласці больш адказнасці за выкананне абавязкаў, каб знішчыць блытаніну і наладзіць разумна працу. Пачніце.

Не сельсавет, а гора.

(Дубенскі сельсавет, Чачавіцкага р., Шарыўскае акругі).

Да рэйёнавання Дубенскі сельсавет знаходзіўся ад воласці на адлегласці ў 10 вёрст. Зараз жа Чачавіцкі раёнвыканком знаходзіцца ў сьле Чыгірынцы за 35 вёрст ад сельсавету, бо ў Чачавіцах няма памяшканья. Гэта вельмі дрэнна для сялян, якім за абн якоў спраўкай, ці каб заверыць паперу, трэба ісьці за 35 вёрст у райвыканком, бо сельсавет ня мае свае пачаткі. Выходзіць так, што, каб за верыць паперу, селяніну трэба траціць 3 дні на падарожжа ў райвыканком.

Чаму райвыканком дагэтуль не паліцаціцца, каб у сельсавете была пачатка? Апроч таго, няма памяшканья для сельсавету. Канцылярцыя змяшчаю ў кватэры настаўніка. Пакойчыкі вельмі малыя, да таго ж сын гаспадары кватэры шне на машыне. Дзеся гэтага часам не пазнае, што тут, ці то сельсавет, ці то кравецкая майстэрня, ці то кватэра настаўніка. Культурная праца таксама ў сельсавете не вядзецца. Газеты атрымліваюцца са сьваеньнем. Г. С. Ланціці.

ЗЬМЕЛЬНЫЯ СПРАВЫ.

„Размеркавалі“.

(Сурацкі р., Віцебшчына).

Жыве ў вёсцы Стрыгі грамадзянін Іваноў Андрэй. Да рэвалюцыі 17-га году меў ён 2 в паловаў дзесяціны зямлі разам ворнай і сенажаці. Вядома, хлеба хапала кожны год толькі да каляд, а пасля прыходзілася зарабляць на старане, каб не памерці в голалу. Пасля рэвалюцыі ўспажаў ён сабе кавалак зямлі на западном фондзе і завёў у сабе на хутары шасцідольнае.

— Ну, цяпер мо' галадаць ня прыдзецца!—равважае сабе. Але, не! У канцы 1925 году пры размеркаванні зямлі на западным фондзе, ад хутара Іванова адзвалі 2 в паловаў дзесяціны і перадалі іх гр-ну той-жа вёсцы Максіму Мацьвееву, зруйнаваўшы такім парадкам шасцідольнае гр-на Іванова.

— Цяпер, ня глядзячы на тое, што ў абедвух гаспадарках колькасць сяброў сям'і і рабочых рук адвольны, у М. Мацьвеева 8 в паловаў дзесяціны, добрае ворнае зямлі, тады як у гр-на Іванова толькі 6 в паловаў, з якіх палова—топкае балота.

Паўрэдзаны скардзіўся ў сельсавет і праціў, каб прыслалі камісію дзеля разгляду справы на месцы, але ад пачатку лістапада і да гэтага часу сельсавет не адважыўся.

Антон Цыбуля.

Краязнаўства ў Бабруйшчыне

(3 акруговай краязнаўчай канферэнцыі).

20 лютага 6. г. адбылася акруговай краязнаўчай канферэнцыі. Да гэтага часу праца рэйённых краязнаўчых арганізацый нашла выпадковы, неплавна характар і мела недарэчнасці ў сэнсе сувязі з цэнтральнымі краязнаўчымі арганізацыямі. Іншы рэйённы зносіліся непасрэдна з Цэнтральным Бюро Краязнаўства, другія падтрымоўвалі сувязь з акруговым т-м. Вылікам гэтага была немагчымасць палічыць поўнасьцю працу, узяць патрэбны адзін напрамак і метад.

Са справядліч з месі высветлілася, што ў краязнаўчых арганізацыях акругі ёсць зарыз 518 сяброў. Тыя т-вы, якія залілі паставіць справу досыць добра, у сваім складанні і выкананні значна прораць сялян (да дзе найбольш значна прораць сур'янаў) канферэнцыі надалі агульную сур'янаў і ўсеабовае разглядаюць працу кожнага асобнага т-ва і ў канцы на будучы час бы прыняты адзіны арыентывацны плян для ўсіх рэйёнаў. Сваю працу канферэнцыя закончыла абраннем новага акруговага праўдальна, якому даручыла трымаць больш жывую сувязь з рэйёнамі. Пасля зачынення канферэнцыі дэлегаты рабілі экскурсію ў мясцовы краязнаўчы музей, з вялікаю цікавасцю разглядалі іншыя экспанаты і шмат хто даваў слова прысліць кантоўныя лекцыі з свайго рэйёну. М. Шапка.

ДАРОЖНЯЯ ГАСПАДАРКА І СЯЛЯНСТВА.

Развіццё народнае гаспадаркі і развіццё творчасці ў нашай сельскай гаспадарцы высювае на чаргу пытанне аб дарожным будаўніцтве. Належна паставіцца дарожнае справы агульнае адным з іючючых фактараў, якія дапамагаюць развіццю сельскае гаспадаркі, павялічэнню таваразвароту і прыцягванню грузаў да чыгуначных і водных шляхоў.

Гужавыя дарогі ў нас заўсёды знаходзіліся ў дрэнным становішчы. А вына і галы ваеннага камунізму яшчэ больш паглыбілі разбурэнне ўсёй нашай гаспадаркі, зачалішы, вядома, і дарогі. У часы нармальнага гаспадарчага будаўніцтва гэтым пытаннем займаліся выпадкова і мала зьяўраці ўвагі на яго. Калі зьяўраўца ўжо в пачатку інтэнсіўнага таваразвароту—калі вёска была ўдгнута ў яго цалком, то бачым, што пытанні дарожнае гаспадаркі былі адоунуты на задні плян.

Калі ўзяць агульны бюджэт камунальнае гаспадаркі, то можна бачыць, што на дарожнае будаўніцтва адпускаяся нязначная частка яго, ня глядзячы на тое, што гужавымі дарогамі тэрыторыі Беларусі абодгоўваюцца больш як 55 проц. усяе плошчы.

Пры гэтых умовах, як актуальная врдата нашага гаспадарчага будаўніцтва, высюваецца пытанне аб дарожным будаўніцтве. Пры нашай беднасці, нам трэба ўстанавіць пасильную праграму, якая-б адпавядала багучым чарговым задачам гаспадарчай работы. Праграма гэта павіна вынаціцца воль якімі фактарамі: палепша, палепшацьне грузава ругу і данижэнне сабекаштоўнасці і падруное, грашовымі магчымасцямі. Выходзячы з гэтага становішча, нам неабходна трэба строга прытрымлівацца, каб большая частка ўсіх нашых сродкаў была затрачана на дарогі мясцовае значнасці і пад'яўныя. Выходзіць з гэтай праграмы не павіны, бо тады будзем даўка ад ре-

ТРЕБА ПАДЦЯГНУЦА.

Месьціслаўскае спажывецкае т-ва.

(Калінінская акруга).

Ідучы да крамы т-ва, трэба мець вялікія кітаны, у якія прыдзецца сшыпаць: крупу, муку, соль і інш., бо ў крамах т-ва няма ніколі ні казляка паперы; калі ж ня маеш вялікіх кітаноў, то смц усё ў шапку, альбо ідзі к прыватнаму гандляру, дзе заўсёды ёсць папера. Аб мэтрчных мерках т-ва пэўна і ня ведае, бо чуваць толькі аршыны і хунты.

Цікавей ад крам—сталоўца. Там за 40 кап. падаць тавое „жаркое“, якое па цывёрдасці падобна да цеглы. Ёсць яго трэба як можна хутчэй, бо навакол «свегапрастаўленне»: у працягу некалькіх хвілін адзіны паціент з песьняй вуліцы, з грукам разбівае аб падлогу гарэлачную бутэльку, а другі пад штурком дужа вьдэлага сабра адчыняе галавою дзьверы. Няма ніякае гарантыі ў тым, што замест падлогі, гэта бутэлька можа палацьце табе ў галаву, а ківуты кулай да дзьверай паціент абідць цябе в ног в тваім сталом.

Газеты і ў вочы ня відаць у сталодцы, ды і зачым яна там, бо і бяз яе там столькі набачышыся дэва, што і ня трэба чытаць. Іешы.

КААПЭРЫУЕМ БЕДНАТУ.

(М. Бобр, Крупскага р., Барысўшчына).

Бобрскі кааператыву адной Барысўскай акругі, мае больш 800 пайшыкаў в вялікім зваротным і пазым капіталам. Ён кармюццапа значным аўтарытэтам сярод шырокіх колаў сялянства. Няма дню, каб не ўваходзілі новыя пайшыкі. Больш месяца таму назад быў абвешчан месячнік на кааперываваньне; ужо кааперывавана больш сотні чалавек, у большасці беднякі. На самым бліжэйшым сходзе ўпаўнаважаных кааператыву будзе асцягавана значная сума грошай в прыбытку для

ЗАЧЫНЭНЫ НАРДОМ.

(Пухавіцкі рэйён, Менскай акругі).

Шмат з кім мсе прыходзілася гутарыць аб працы Пухавіцкага народому і вельмі аб ім адпавяць хваляна.

Змяшчаюцца зьявом у Падольні, у гэтым самым доме зьявілася народны суд і саяз рабзмесу.

Калі хто і зацікавіцца з сялян, ці багрой зьіці ў народом, як пастукае у дзьверы чыталыні ды і пойдзе, бо заўсёды дом заперты на замок. Вакно пабівае мабынь да асьвятляея будынку. Калі бывае марод, жых холь ваўкоў гавія. А чыталыня таксама не аналізавана, бо зачынена заўсёды.

кааперываванья беднаты. Вядома, аразумела неабходнасць кааперываванья в ахвотай імянецца да яе. Праўдальна арганізавала пры кааператыве культурна-асветныя куток. У кутку заўважыць ёсць кніжкі, газеты, часоцікі. Кааператыву ў апошні час паставіў на мыеце найбольшую дапамогу пайшычы бедняку, водлуг хадавога тавару і самай твайнай пане, рассрочка ў вольным уносе.

Сялянства бачыць у кааператыве лепшага свайго сябра і памочніка палепшацьні арганізацыя становіцца бядаўкай гаспадаркі.

УЗЬМАЦЕНЬНЕ РАБОЧАЙ РАЦІ.

(Слуцкі).

Рабочая кааператыва ў нашым дзее ўвесь час шырочыцца і маецца. Дзеля пасьпеху рабочая кааператыва дасягнула за апошні 3 м-цы. Пры мяцепака значны ўрост звароту. На 1 кастрычніка 1925 г. зварот склаў 117 тыс. р. 60 к., то на 1 студзеня 1926 г. зварот уарыз да 141000 руб. 50 к. Калі на 1 кастрычніка сярэднім на аднаго пайшыцыя склаў 26 р., то на 1 студзеня гэтага года дасягнула 28 р. Цяпер кааператыва паставіла сабе задавнем дасягнуць зварот да 200000 р.

Накладны выдаткі таксама змяншыліся. На 1 кастрычніка выдаткі даў 10 в пал. проц. на 1 студзеня зьменшыліся да 9 в пал. проц. Значнае накладных выдаткаў дасягнула на кошт павялічэння звароту.

Вялікая праца праведзена ў кротавацьні пайшычыкаў. На 1 студзеня праведзена кротавацьні на 160000 руб. Што яшчэ сьведчыць аб добраўпрацы рабочай кааператывы ў нас, ды і тэ павялічэнне яе прыбытку на 13 822 руб.

З недалікаў трэба адзначыць, што культывацца крыху культава.

С. Шапка.

„Вельмі вялікая раскош будзе селяніну ці багрой у тэйкай чыталыні чыць газеты, кніжачы якой небудзь спрыяе ў стварэньні сьвезы“. Так, мусіць, думае зяўраць. Равей адчыняць народом вяртаны, ды прыходзілі рабочыя і моладзь сельскага падарочнага тэхнікуму і другія, аляжэчы чытаць т. Лабана бескалолі, дык та і ступаюць. А тэхнікумская моладзь узла на стварэньне адчыніла. Цяпер велькіх прыму апапачыць сабе спакойна, праца вольныяк ня вядзе. Н. Шпіт.

откам па звычайнай дзедаўскай традыцы, часткаю па маласельскаму. Бывае, што які-небудзь мастак камаву ў полі далае лета стаць і кіданым. Справа грамадская і шыку нікто ня хоча зрабіць, холь ты толькі на паўгадаўны. 3-ага года замаюцца калёсім, спатыкаюцца в траціцца дарожна час, так, на 25-30 пуд. на вое прыходзіцца дзядыці 10-15 п. Калі падціць дрывы вясковыя дарогі, якія злучаюць тавы са сваімі рэйёнамі, гандлябамі тавы, то можна бачыць, што гэтакая якая ўзяла 3 дні ў гату на падароч дарог, апаціцца ў некалькі раа. Падціжыць колькі доміцца сьвезі в дрэнавай дарогі, азімж 5-6 вёрст, бязь 2-3 в. у гадзіну, або працягваюца аб'яжджыць дрэвную дарогі в якіх 5 вёрст робіць 10-12, аляжэчы 25-30 п. вавуць 10-15, усё гэта казнава, колькі страты насуць в а-ва дрэнных дарог.

Наогул, усё мерапрыёмства павялічыцца ўрадам, адпавядаюць тарэсам і запатрабаваньям пайшыцыя. Важна толькі, каб пры дзядыць гэтай павінасьці былі думалца, што тыя меры, якія чыны ўрадавай камісіяй, аляжэчы вайбольш вядуцьнімы і даць чымасць практычна вырашыць балючае пытаньне.

Паколькі гэта мерапрыёмства ввае, пажадана, каб сельскімі і вольны сяляне даў свае тыя ці іншы ваўраў на гэтым пытаньне вяртаны ронках нашага друку. А. Аршанскі.

пра праэкт рэформы сельска-гаспадарчага падатку.

У дзесяці са ста раёнаў Беларусі адбыліся канферэнцыі беспартыйнага сялянскага актыву спецыяльна па пытанню рэформы сельска-гаспадарчага падатку.

Ці праца і як змяняць сістэму пераважна сельска-гаспадарчага падатку. Пераважна большасць сказала: «Так праца. Несправядліва абкладваць падаткам толькі вямлю і буйную жывёлу, пакідаючы без увагі іншыя прыбытковыя крыніцы.

Характэрныя думкі і доказы меншасці. Вучот усіх прыбыткаў, казалі яны, адабрэ ахвоту набываць іх. Такі падатак будзе гультаёў разводзіць, а староннага гаспадарка біць па кішчэні.

Шчырую і добрую адповедзь гэтым прыхільнікам павязальнага падатку даў селянін на канферэнцыі ў м. Талочыне: «Вы кажаце, што жывёла прыбытку не дае, а в году ў год кароў ды свінней усё ў вас прыбывае і падатак вас не бярэ.

Больш усюто спрачаюцца аб тым, якія ж в прыбытку селяніна браць на вучот і абкладаць. Выказваліся за абкладку прыбыткаў, апасаліся, што Народны Камісарыят Фінансаў пачне кожную курцыю, кожнае садовае дрэва браць на вучот.

Як абкладаць прыбытак ад вямлі — на пашні ці на засева.

Гэтае пытаньне ўсюды мела практычны характар: каму выгада пашня, а каму засеў. І як толькі выявілася, што абладка па засева выгада мно-

гавямежным недасягаючым гаспадаркам, лес рук узяўся за пашню. Матывы: нельга аблагаць падатак тым, хто шчасліва адкаракаўся ад абрэвікі і сядзіць на вямлі, згодна слоў аднаго дэлегата; як сабака на сене; нельга штрафаваць староннага і малавямельнага гаспадарка, які пераходзіць да шматголівя.

Ці вызначаць падатак па прыбытку гаспадаркі ў цэлым ці па прыбытку ад едана?

І тут — практычная пастаноўка пытаньня. Падатак па прыбытку на гаспадарку ў цэлым нявыгодны для многасямейных. А лішні сям'янін балды што заўсёды — толькі лішні рот.

Пры абмеркаванні палёгак ізноў вынікала пытаньне пра «гультаёў» і «старонных» гаспадароў. Тыя-ж прыхільнікі зямельнага падатку заўзят абавязці, што ўся бедната-гультаі і што даваць палёгі на беднасць, аначнае пладзіць гультаёў.

Як вызначаць прагрэсію абкладкі — па сувязячай ці ступенчатай шкале. Першая больш складаная, але вачот пры другой лішні руб. прыбытку цягне 2-3 руб. падатку.

Нарэшце, хто і як будзе браць на вучот прыбыткі з другарадных крыніц. Усюды выказаліся за арганізацыю сельскіх падатковых камісій, якія б прапавалі пад наглядам і кіраўніцтвам раённай падатковай камісіі.

З пытаньняў, высунутых самімі дэлегатамі, адзначым два: 1) пажаданьне мець на ўвазе розніцу ў плавнасці глебы на толькі па селішчах, але і па пасобных дварох унутры селішчаў; 2) пажаданьне павысіць урост абкладаемае буйнае рагатае жывёлы да 3 г.

Ва ўсякім выглядзе канферэнцыі паказалі, што праэкт рэформы сельска-гаспадарчага падатку, які ажыццяўляе палітычныя дырэктывы XIV партыйнае канферэнцыі, спаткаў поўную прыхільнасць з боку тых слабей вёсі, на якія абабраўца партыя і ўлада — з боку бедняка і сярэдняка.

Восем гадоў на кожным сходзе мы вжам селяніну пра сацыялізм, пра сацыялістычныя элементы і шматшчы пра што. На справе-ж селянін вельмі мала бачыць, а часамі і ўсім не прыкмячае тых сацыялістычных магчымасцяў, з якіх складаецца сацыялізм.

Грамадзянскія пастаноўкі працы ў сельскай гаспадарцы — гэта і ёсьць талгалювейшая форма пачатку сацыялістычнага будаўніцтва.

Гэтае пытаньне ўзнікае ў кожнай сям'і, у кожнай вёсцы, у кожнай гаспадарцы. Гэтае пытаньне ўзнікае ў кожнай сям'і, у кожнай вёсцы, у кожнай гаспадарцы. Гэтае пытаньне ўзнікае ў кожнай сям'і, у кожнай вёсцы, у кожнай гаспадарцы.

Нядаўна ў Менску быў пашыраны пленум Міжрэспубліканскай Мэтрычнай Камісіі пры Эканамічнай Нарадзе БССР з удзелам прадстаўнікоў акруговых мэтрычных камісій.

Да ўвядзеньня мэтрычнай сыстэмы мерак.

Прычына вядома. Мы за 7 гадоў пасля рэвалюцыі прывыклі да бурнага тэмпу развіцця. На нас робяць уплыў толькі буйныя падзеі, моцныя бурны і ўвага, акал крыку прытулілася, часта ідзе міма і мала застаецца на глыбокіх працэсах і зменах, якія ўтвараюцца ў масе, калі яны ня кідаюцца ў вочы, хоць бы мелі вялікую значнасць.

У гэтых умовах, можна спадзявацца, што план зацьверджаны СНК, хоць з невялікім спавьненнем, але будзе выканан поўнасьцю.

Як, напрыклад, я магу заўважыць на васьм які факт.

Выпадакова мне давялося знаёміцца з жыццём сельска-гаспадарчага хайрусу «Юность», Беларускага сельсавету, Атрашанска-Гарадзецкага раёна. Хайрус гэты арганізаваўся ў канцы 1923 году, завіцела праца на 73 двароўнах вямлі. Лік хайрусу з 31 чалавека павялічыўся да 47.

Усе гэтыя хібы і ад таго, што ніхто не вьвартвае ўвагі, хайрус пачаў траціць надзею ў сваю моц, ён пачаў пацупова ванопіцца і распадацца, лік членаў зьменшыўся да 21 чал., ісе вышаўшыя з хайрусу расьсеяліся хто куды, праца і жыццё хайрусу замарае.

Я думаю, што належныя органы вьвзяць жыццё гэтага хайрусу і прычыны, якія выклікаюць пагоршаньне працы.

Да ўвядзеньня мэтрычнай сыстэмы мерак.

Нядаўна ў Менску быў пашыраны пленум Міжрэспубліканскай Мэтрычнай Камісіі пры Эканамічнай Нарадзе БССР з удзелам прадстаўнікоў акруговых мэтрычных камісій. На пасяджэньні прадстаўнікі некаторых акруг адсутнічалі, але наогул правядзеньне гэтай рэформы ў жыццё ўжо вызначалася.

рельным. Ад бацькоў і дзядоў гэты вразуменьні перайшлі да нас, як нешта неабходнае, бяэменнае, сталае. Пуд жыта, аршыні матэрыі. І васьм у гату, здавалася, «визьменную» пьвяду дына нарашце зьявіліся чужыя новія мэтры і кілёграмы.

Мы тут ня хочам паказваць на перавагі і вялікую эканомію сіл, якія дасягаюць будучы мэтрычнай сыстэмай.

З справаздачы ЦММК і акруговых ММК мы бачым, што недахват увагі даецца мэтрычнай сыстэме, дзвукучы чаму нашае сялянства яшчэ вельмі мала ведае пра яе.

І на гледзачы на гэта, работы зьроблена вельмі шмат ня толькі ў Менску, але і ў іншых акруговых гарадох, і ў гуртовым і розьнічным гандлі ўжо амаль што поўнасьцю перайшлі на новыя мэры (на менш 90 проц.).

У некаторых раённых цэнтрах карыстаюцца старымі мэрамі, але большасць патамама. Асабліва сяляне, якія ня ведаюць новых мер, прыходзіць ў краму, часта просіць і вьмагаюць даць ім тавар у старых мэрах.

Перад намі цяпер стаіць задача скончыць готу справу: увесці мэтрычную сыстэму ў вёсцы, як у гандлі, так і ўва ўсіх справах.

Трэба растлумачыць ім усе перавагі мэтрычнай сыстэмы і як ёю карыстацца. Неабходна для гэтай мэты павесці прапаганду і развіць яе да максымальнай магчымасці, скарыстаўшы ўсе культурныя і палітаэветныя ўстановы (школы, хатна-чыталні і г. д.).

Трэба для гэтай працы прыгатаваць саветскіх і партыйных работнікаў у вёсцы, даўшы ім патрэбныя падручнікі і літаратуру.

Пры гэтых умовах, можна спадзявацца, што план зацьверджаны СНК, хоць з невялікім спавьненнем, але будзе выканан поўнасьцю.

Да пытаньня аб акруговых газэтах.

На вакрантае т. Адамовічам у друку пытаньне наконт акруговых газэт агульнаабо пашырай артыкулаў у «Звяду» і «Сав. Беларусь» шмат таварышоў, пераважна прадаўнікоў рэдакцый акруг. газэт.

Тут праца адмежавань вразумеласць мовы ад вразумеласці вьместу. Мова акруговых газэт ня больш вразумела дзеля таго, што больш слабы склад рэдакцыі і менш ёсьць магчымасці апрацоўваць матар'ял.

І. Акруговыя газэты вьвсвятляюць асаблівасці кожнае вавуругі і дапамагаюць працы акруг. устаноў.

Тут праца адмежавань вразумеласць мовы ад вразумеласці вьместу. Мова акруговых газэт ня больш вразумела дзеля таго, што больш слабы склад рэдакцыі і менш ёсьць магчымасці апрацоўваць матар'ял.

ІІ. Акруговыя газэты вьвсвятляюць асаблівасці кожнае вавуругі і дапамагаюць працы акруг. устаноў.

ІІІ. Акруговыя газэты вьвсвятляюць асаблівасці кожнае вавуругі і дапамагаюць працы акруг. устаноў.

ІІІІ. Акруговыя газэты вьвсвятляюць асаблівасці кожнае вавуругі і дапамагаюць працы акруг. устаноў.

ІІІІІ. Акруговыя газэты вьвсвятляюць асаблівасці кожнае вавуругі і дапамагаюць працы акруг. устаноў.

ваць для вёскі газэту больш, як 2-3 разы на тыдзень. («Бел. Вёска» выходзіць 3 разы ў тыдзень і каштуе ў м-ц толькі 25 кап.)

Усіх карэспандэнтскіх цэнтральных газэт, вядома, ня зьмесьціць і нават цяпер ня могуць зьмясціць. Значная частка іх, больш характэрных і лепшых па вьместу, будзе надрукавана.

ІІІІІІ. Акруговыя газэты вьвсвятляюць асаблівасці кожнае вавуругі і дапамагаюць працы акруг. устаноў.

ІІІІІІІ. Акруговыя газэты вьвсвятляюць асаблівасці кожнае вавуругі і дапамагаюць працы акруг. устаноў.

ІІІІІІІІ. Акруговыя газэты вьвсвятляюць асаблівасці кожнае вавуругі і дапамагаюць працы акруг. устаноў.

ІІІІІІІІІ. Акруговыя газэты вьвсвятляюць асаблівасці кожнае вавуругі і дапамагаюць працы акруг. устаноў.

зробіць іх добрымі па вьместу і тэхнічна, павялічыць тыраж. Цяпер яшчэ такіх спрыяючых умоў для выданьня акруговых газэт няма.

а) невялікі лік беларускіх газэтных прадаўнікоў робіць перашкоду забясьпечыць імі рэдакцыі акруговых газэт і пераход алошніх на беларускую, пры тым вразумелую, мову; не хапае наогул газэтных прадаўнікоў ў належнага ўмяценьня складу рэдакцый акруговых газэт;

б) ня ў кожнай акрузе ёсьць магчымасьць паставіць газэту добра в тэхнічнага боку і давесці яе тырэж у межах аднае акругі да патрэбнага ліку;

в) няма ў кожнай акрузе перапоўнэты палешчыць хутка агульную якасьць газэт;

г) няма перапоўнэты на бліжэйшч час забясьпечыць акруговую газэту з матар'яльнага боку, а безадфіцыйнай, пры добрай тэхнічнай паспагоўцы, яна ня будзе.

І) У Віцебску «Заря Запада» (на

больш 4-х старонак) і «Кресьціянская газэта» з выходам апошняй 2 разы ў тыдзень.

ІІ) У Бабруйску «Комунист» з выходам 2 разы ў тыдзень, прычым — як часта сялянскай газэты.

ІІІ) У Магілёве «Соха і Молот» з выходам 2-3 разы ў тыдзень, як на 3/4 сялянскай газэты.

ІІІІ) Акруговыя газэты ў іншых акрузах спыніць і газэтнымі супрадаўнікамі ўзмоцніць іншыя рэдакцыі, а, дзе магчыма, і тэхнічнымі сродкамі зачыненых газэт.

ІІІІІ) Абавааць усіх мясцовых прадаўнікоў, у параду партыйным, прафэсійным і саветскім, асабліва акругаў, дзе няма газэт, больш актыўна супрадаўнічаць у цэнтральных газэтах і больш вьвсвятляць у іх праду мясцовых устаноў і арганізацыяў.

ІІІІІІ) Абавааць мясцовых прадаўнікоў і арганізацыяў, не выключачы і акругаў, у якім будуць выдавацца газэты, энэргічна ўзяцца за распаўсюджаньне цэнтральных газэт, паводу кожнае катэгорыі чытачоў, а ў вёсцы, акрамя беларускіх газэт, «Кресьціянскай газэты», і «Бедноты» і правесці гэта, як кампанію.

Рабочае і прафэсыянальнае жыццё.

Барацьба за падняцце вытворчасці працы.

XIV з'езд УсеКП(б) вызначыў шмат увагі пытанняў прафэсыянальнага саюзаў і іх ролі ў справе сацыялістычнага будаўніцтва.

Уважэння з'езд уважліва аб'явіў задачай прафсаюзаў ахопівае ўсе бакі прафсаюзнае працы і дае сталы ўказанні, які гэту працу праводзіць. Пра гэты артыкул мы хочам прыгадваць асаблівую ўвагу чытача да паставы з'езду наконт узв'язання між прафсаюзамі і гаспадарствам і, у пасобу, аб сумеснай іх працы ў галіне ўзвышэння прадукцыйнасці працы.

Партыйны з'езд сцвярдзіў, што ў варунках шпаркага гаспадарчага ўздыма прафсаюз, „больш чым калі-б то ні было да гэтага часу, мусіць быць школай будаўніцтва, школай удзянення ўсё больш шырокай масы працоўных у справу пабудовы сацыялізму, узвышэння культуры, барацьбы супроць бюракратычных ухілаў,—да рэчы, апраўдай школай камунізму“.

Калі ўлада знаходзіцца ў руках рабочых і сялян, гэта справа пабудовы сацыялізму абавязна не ў абставінах лютай клясавай барацьбы, як гэта было ў капіталістычных краінах, а праца супольнае напружанне сіл рабочых і гаспадарчых органаў. Для кожнага радавога савецкага рабочага вразумела, што ён шчыра зацікаўлены ў поспехах сацыялістычнага будаўніцтва, і задача прафсаюза ў тым, каб выніць гэту зацікаўленасць праў шырока ўдзел рабочых мас супольна ў гаспадарствінікім і гаспадарчым жыцці краіны.

Ці сведчыць гэта аб тым, што прафсаюз заўсёды і ва ўсіх выпадках павінен сцвярджаць усё мерарытэты гаспадарствінікім?

Рэвалюцыя XIV партз'езду вельмі рашуча пераадрэкае прафэсыянальнае саюза ад „крытычнага, агучнага ўхвалена... ўсіх мерарытэты і праапаўнаважана адміністрацыйнага гаспадарства перапрацоўнікаў“ і адвабачыць ім (прафсаюзам) яго галоўных абавязкаў, як прадстаўніцтва і абароны эканамічных ітарэсаў рабочых.

Калі гаспадарствінікім у дзяржаўным прадпрыемстве ў сваім імкненні да вытворчага поспеху настолькі, часам, ахалапяецца, што ўжывае метады, якія не „адвадваць агучнаму на-

прамку сацыялістычнае дзяржавы“ і бязкрайнай патрэбы царшэва эканамічнага ітарэсаў рабочых,—прафсаюз у гэтых выпадках павінен безварункова стаць на абарону ітарэсаў рабочых, хоць бы гэта пацягнула на сабою несараўменныя в гаспадарствінікім.

Рэвалюцыя з'езду спецыяльна пазначыла на патаўні нахонт супрацоўніцтва прафсаюзаў і гаспадарчых органаў у справе ўзвышэння прадукцыйнасці працы. Рэвалюцыя раіць прафсаюзам «энергічна падтрымліваць пачыны гаспадарствінікім, накіраваных да ўзвышэння прадукцыйнасці працы, пагоджваючы іх з ітарэсамі рабочых і мажлівасцю найбольш паспяховага правядзення гэтых мерапрыемстваў у жыцці».

Гэта выключна ўвага партыйнага з'езду да „пытання ўзвышэння прадукцыйнасці працы вусім вразумела. Толькі праў павялічэння выпрацоўкі мы можам патаўніць прадукцы прамісловасці, павялічыць колькасць выпрацаваных прадуктаў і ведаволіць запатрабаванні гораду і вёскі ў таннім прадукце. Толькі высокая прадукцыйнасць працы дасць нам магчымасць паспешыць нагамалжэнне сродкаў для адваўлення нашага вношанага абсталявання, для пабудовы новых фабрык і для павялічэння ваработнае платы.

Вось чаму ў пытання аб прадукцыйнасці працы ітарэсы рабочых мас, арганізаваных у прафсаюз, і гаспадарчых органаў цалком супадаюць.

У апошні час выявілася, што прадукцыйнасць працы зменшылася. Тут прычыны, якія не залежаць ад рабочага, але ў тым жа часе на праца пачынаюць вочы на тое, што працоўная дысцыпліна пахісла, прагуны павялічыліся. Пра гэтых варунках напамінае з'езд аб тым, што ўвага да ўзвышэння прадукцыйнасці працы не павіна быць аслаблена, што яна вядуцца з усім свалчаснай. Уся сьвязная рабочая маса, зацікаўлена да пабудовы сацыялізму, павіна па закліку нашае партыі прысці на дапамогу прафсаюзам і гаспадарствінікім у справе ўзвышэння ўсіх прычын, якія затрымліваюць уздым прадукцыйнасці працы.

Працай завкому рабочыя здаволены.

Дэмакратычныя выбары завкому. Шырокая справядчая кампанія. Больш аднай газеты на аднаго рабочага. Пабудована 33 новых кватэр для рабочых.

(Завод „Труды“, Палацкай аргуті).

Падрыхтоўка да перавыбарў завкому ў гэтым годзе не падобна да мінулых. Тагды гэта рабілася проста. Прыязджаў прадстаўнік Цэнтральнага Праўдзяна савау, прызначаўся сход і тут-жа в адзін вечар і справядча і выбары ўсе. Вядома, такая пастаўка пільнага часта потым выклікала недаволства сярод некаторых колаў рабочых дзеля таго, што дакладна абгаварыць ні кандыдатуры, ні праобленую працу не ўдавалася. Каб мінаваць гэтае становішча, прароблена наступнае: перш за ўсё ў перавыбары ўвядзена строгая плянаваць. Дзеля правядзення справядчай кампаніі і выбарў завкому абрана камісія ў складзе 5-х асоб, куды ўвайшлі прадстаўнікі ад рабочых, заводскага камітэту і ічэйкі КПБ. Дзякуючы ініцыятыве камісіі, першы раз у нас на заводзе пастаўлена такая шырокая справядчанаць завкому. Галоўная частка гэтай працы ўжо зроблена. Зроблены справядчаны даклад на дэлегацкім сходзе ад праца, сходзе рабочых, ічэйкі КПБ і сходзе жаночага дэлегацкага інстытуту. Апошні даклад будзе на агучным сходзе перад выбарамі. Выдатнае месца на ўсіх сходах займае абгаварванне кандыдатур у члены завкому. Дзеля далейшага абгаварвання кандыдатур сьпіскі іх вышланы на відных месцах і па цехах. З высуна-га завкомом сьпісу відаць, што склад членаў завкому будзе абноўлены. Пра абгаварванні, на ўсіх сходах выкавалася абнаўленне завкому за лік новых членаў.

Па працы завкому адначана, што завком палком абараняў ітарэсы рабочых. Такая пастава грунтавалася на наступных адначаных дасягнен-

нях у працы. Уцягненне ў сава рабочай масы на ўсе 100 проц. і поўнае абслугоўванне сваіх членаў (ніводнай скаргі на завком не было). Пры вклуччэнні калдогавару на 1926 год дабіліся пераводу прах пасулікаў на 6-гадзінны рабочы дзень, в захаваннем ваработку, як і ў мінулым годзе пры 8-гадзінным дні. Поўнай брові дзеля падлеткаў. Узалежына вавучанья моладзі. Агучнае падняцце ваработнае платы, галоўным чынам чорна-рабочым. Пашырэнне жылой плошчы, як пабудова 36 новых кватэр і абсталяванне трох абесінічых студыяў. Павяданых камісіі па азове працы з'езд пашыраў і прыезд два разы на месяц урачэбай камісіі палегчылі зносіны рабочых са страхавымі. Завком дабіўся рэгулярнага вышовавья рабочымі газет і часопісі—на номага рабочага прыходзіцца больш ад аднага газэта. Палешана і папоўнена бібліятэка. Амаль што ўсе рабочыя ўпагуты ў кося ўвамадаламогі. Арганізаваны праф. гурток. Месяц раднён, дае могуць адраву слухаць 50 асоб. Назадзана праца спорту, в таксама арганізаваны духавы і струны аркестры. Пастаноўкі спектакляў і кіно па свайму зместу значна палешчаны.

З адмоўных бакоў адначана дрэннае становішча медаламогі і школы, в адсутнасцю пад іх належных будынкаў Але і тут галоўная вна не завкома. Ужо другі год у гэтым напрамку вядзецца праца, але пакуль што станоўчых вынікаў няма. Новаму складу завкому таксама треба будзе кваліфікацыя, каб палепшыць і гэты бок.

Акрздраў, адкажы!

(Нова Барысаў). Да сухатчнага дыспансэру, які знаходзіцца ў Нова-Барысаве рабочыя і іх утрыманцаў прыпісана блізка 3000 асоб, в качны ізалатар маець толькі шасць месц. Траба шукаць акого не-

будзь выхату. Выхад толькі такі, што треба пашырціць памяшканне ізалатэру. Гарсавец павінен аб гэтым акрэдраву вачоміць.

У аднаго руці мёрзнуць, у другога—вушы.

(Ст. Асіпавічы, Заходн. чыг.).

Згодна сьпісу вонраткі, акая вядецца прадаўніком чыгунакі, як спецвонратка, на нашай стаяцкі дзворца тэлеграфу атрымаў дэблы мехавыя рукавіны, в рабочы, які прадуе в ім—бравонтавы. Гэты-ж рабочы атрымаў дэблы шапку, в дзворца—не.

Выходзіць тое, што рабочы, пры спраўленні шкод на лініі, сядзіць на слупу і марозіць руці, в дзворца стаяць уніаў і руці грэе ў мехавых рукавіцах, у той жа час галаве рабочага дэбла, в ў дзворцы вушы мёрзнуць. І гэтак па ўсёй лініі чыгунакі. Траба ажыць гэту недарэчнасьць.

Хв. Шымілер.

Рабочая моладзь вучыцца.

(Г. Жлобін).

У нас у Жлобіне ў гэтым годзе ў першы раз адчынілася вчэрняя школа рабочай моладзі. Рабочая,—магачысьменная,—моладзь атрымала магчымасць пачаўнаць свае веды і атвотна ваведзе школу. Слухачоў налічваецца 90 асоб, в іх 40 проц. дзяўчат. У школе вучыцца 22 камсамольцы, дзякуючы якім добра наладзана грамадзянская праца. Арганізаваны таварыствы: Авіахім, Мопр, Прац-впяісьменнасць і ішыя.

Слухачы выпускаюць сваю насценную газету «Змычка». Школа працуе на роднай мове—беларускай і ўкраінскай. Сіламі беларускай групы быў наладжан беларускі спектакль. Школа вавясыдчана падручнікамі і памяшканнем.

150 РУБЛЕЎ БЕСПРАЦОЎНЫМ ЖАНЧЫНАМ НА СВЪЯТА

ЦП савау савадкі гандлёвых случацкаў паставіла вядзе 150 рублёў з фонду беспрацоўных, ў вядзе дадатковай дамогі беспрацоўным жанчынам савау, в вьязку з свьязаньнем міжнароднага жаночага камуністычнага дню.

У ПРЪЗЫДЪУМЕ ЦСПСБ.

На апошнім пасяджэнні правад. ЦСПСБ быў заслухан даклад Слуцкага акрпрафбюро. З дакладам выступіла таварышы Курскі і Тавэуцава, акая зазначылі, што масава культурна-просветная праца вядзецца на нацыянальных мовах. Ціакам на беларускую мову перайшоў толькі саюз Правсьветы. Разамлес перайшоў толькі частков. Заснаваў шэраг гурткоў па вавучанью беларускай мовы.

Каса ўзвемаламогі, зазначаюць прамоўцы, алапне саваую мосу на 80 процантаў.

Есьць недахопы, якія выяўляюцца ў не зворачынай пачынаў у несвалчэных уладах сьброўскіх складак і г. д.

Зарплата членаў савау ў гэтым годзе супроць леташняга ў сярэднім павялічылася на 35 проц. У калектыўны ўмовы ўключаны пункты аб вурортках і дамох апапачку.

Тав. Ендлаў зазначыла, што пры прыёме ў савау савау ваводзіцца несправілівая лінія. Патрабуюць вышаванья шмат непадобных фармальнасцяў, прыдзіраюцца да розных пьэтак і г. д. Гэтага быць не павіна.

Для атрапоўкі рэзалюцыі па дакладу ўтворана спецыяльная камісія.

У праўдзым паставілі склічка на 13 сакавіка Барысаўскі акруговы зьезд прафсаюзаў. На правядзеньне з'езду зачысраджан расход на 700 руб.

У праўдзым ЦСПСБ разглядаў справу аб пер вонде ЦП савау тачоў г. Вьбіскоў у Менск. Паставілі вырашыць гэтай справы алажыць да часу абсвалявання савау тачоў.

У заслухашы даклад аб вышаванні пастаноўкі ўсебеларускай варады прафбюро, праўдзым значыць, што паставы слаба гапуларызуюцца і асьвятляюцца. Пастаноўлена ў далейшым асьвятляць паставы на рады ў друку. Прыняць меры да арганізацыі ў раёнах дзіцячых ясляў і г. д.

У згодна паставы праўдзому ЦСПСБ, ўтвораны падрыхтоўны курс па вавучанню беларускай мовы. Абуваюцца алажыны тэхнічны працаўнікі апарату ЦСПСБ і ЦП савау. Заняті праходзіць ад 9-а да 11-а гадзін равіцаю.

У сьнява а 12-а гадзін склікецца гарадскі прафбюро. Парадзк дню: вынікі пленуму УЦСПС і перспектывы далейшай культурнае.

У згодна паставы праўдзому ЦСПСБ, ў Слуцкім акрузе асцэна два разпрафбюро, в імена: у Капылі і ў Стэрэх-Дарогах. 6 ішыя райпрафбюро ліквідуюцца.

СЯРОД МЕНСКІХ САМАТУЖНІКАЎ.

Лік арганізаваных саматужнікаў.

Зараз Менскі саюз саматужнікаў яднае каля 900 сьброў. У саюз прымаюцца толькі саматужнікі, якія на ўжываюць вядому працу.

Левавая дапамога. Леваую дапамогу саматужнікі атрымліваюць у 3-а амбулаторы, за што саюз платіць штомесячна 675 р.

Левавая дапамога даецца як у амбулаторы, так і в даму. Хворыя абсваляюцца ляркарствамі.

Выбары народных засьдацеляў. Саюз саматужнікаў яраз абірае народных засьдацеляў у ліку 10 асоб: 100—у народных суды і 40—у акруговым суд.

У пръзыдыуме Цэнтральнага Вык. Камітэту БССР.

Тэрмін скліку акруговых зьездаў савау.

З прычыны адотрокі 4-га ўсеаюнага вьезду савау, пръзыдум ЦВК паставілі склік 8-га ўсебеларускага і акруговых вьездаў савау прысававаць да скліку Усеаюнага Зьезду Савау.

Да ўсіх рабочых, работніц і случацых Беларусі.

Дарыія таварышы!

І сакавіка пачынаецца на Беларусі „справядлівая кампанія і перавыбары камітэту акруговых кас сацыяльнага страхаванья. Дзесяткі галоў рабочыя клясы Расіі змагалася, дабілася і вавядала ад імпэрэскае законадаўніцтва на сацыяльна-страхаванню. Рабочыя клясы капіталістычных краёў, крэў, якія шмат багадзейна за вавую Беларусь, да гэтых пары яшчэ не дабіліся гэтага.

Ні ў адным капіталістычным краі рабочыя і случацы ня вызвалены цыакам ад выплаты страхавых уносаў.

Ні ў адным капіталістычным краі самі застрахаваныя так поўна ня кіруюць страхавымі касамі.

Толькі Кастрычніцкая рэвалюцыя, акая ваврнула ўладу з рук багачэў, дала магчымасьць у Саюзе Савацікі Сацыялістычных Рэспублік здысьціць на практыцы страхавыя дэмагі рабочыя клясы.

Мілённы рублёў трынаць страхавыя касы на забесьпечаньне рабочых, работніц і іш семьяў. Страхавыя касы—апора рабочага ў найбольш цяжкай дні яго жыцьця. Яна прыходзіць на дапамогу ў часе хворавы, калетна, беспрацоўя, нардзжэння і сьмерці. Мала знойдзецца такіх рабочых і случацых, акая б ва ўвэс час не вьзвартыліся ў страхавую касу за акой-небудзь дапамогай.

Шмат дасягненьняў есьць за апошні год у галіне прац прац асацыяльнага страхаванья Беларусі. Пачав з павялічэннем уносаў на сацыяльнае страхаванье яноспына павялічыліся ўсе віды дамогі і пэніі, якія дваліся застрахаваным. Пашырэнна кола забесьпечаных страхавымі органамі, павялічэн волпуск сум на працоўную дапамогу беспрацоўным. Вялікі дасягненьні ў гэтым годзе мы маем у справе прапраўкі здароўя застрахаваных.

Яшчэ больш буйныя задчыі стаяць перад намі на бліжышы перыяд. Давасоўваецца перш парадк адлічэньні в пэніі, грутуючыся на заробку і вавіліа, які ён атрымаў да і вавіліа вавіліа ці да сьмерці. Месяца на мэнэ пашырць кола асоб, акая маюць права на дапамогу па беспрацоўі, пашырць памер дамогі. Павялічэцца працоўная дапамога беспрацоўым і правачыцца цэлы шэраг ішыя палешчаныя.

Правядзеньне ўсіх гэтых захадў на павялічэнню і пашырэнню сацыяльнага страхаванья надае напружаныя фінансава-становішчу страхавых органаў.

Застрахаваныя, памятайце, што страхавыя касы будзе добра працаваць толькі тады, калі самія застрахаваныя будуць ёй дапамагаць.

Застрахованыя!

З заўтрашняга дню страхавыя касы пачынаюць даваць вам справядчыі.

Бывае актыўны ўдзел у абгаварванні іх дзейнасці.

ЖЫХАРСТВА БССР.

Лік жыхарства. Паводле апошніх статыстычных дадзых, жыхарства БССР дасягае 4.564.312 чал.; в гэтыя ліку мужчыны 2.080.037, жанчыны—2.174.275.

Гарадскога жыхарства налічваецца 631.812 чал., сельскага—3.622.500 чал.

Нацыянальны склад. Па нацыянальным складу жыхарства БССР падзяляецца гэтак: беларусаў—71 проц., велькарусаў—15 проц., аўрыяў—11 проц., палякаў—2 проц. і ішыя—1 проц. (украінцаў, латышоў, татар і чыган).

У гарадох і мястэчках гарадскога тыпу жыве: беларусаў—41 проц., велькарусаў—10 проц., аўрыяў—44 проц., палякаў—2 проц. і ішы.—3 проц.

Лік насельнічых пунктаў. Усіх насельнічых пунктаў у 30.933, в якіх гарадскога тыпу сельскага—30.853. На 1 кв. кіл. гуде прыходзіцца 39 чал., пра найбольшая гудчына насельнянства падае на Аршанскоў акругу (53 на 1 кв. кіл.), найменшая—у Мяскаў акр. (20 чал.).

Сацыяльны снад жыхарства. Паводле перапісу 1923 г., пашырэнна гарадоў і мястэчак гарадскога тыпу да гэтыя лічы: рабочых—412.123, случацых—41.000, гаопаднён—53.453 і ішыя—84.000.

У ВЯРХОУНЫМ СУДЗЕ РЭСПУБЛІКІ.

Справа праўленьня акцыянернага т-ва „Бел. мьасторг“.

2-га сакавіка а 10 гадз. зрана ў клобе Гарадэцкага расправадзіла справа праўленьня акцыянернага т-ва „Бел. мьасторг“.

Справа мае такі выгляд: у верасьні 1921 г. было арганізавана акцыянернае т-ва „Бел. мьасторг“ зьдзялі загатоўкі ошам мясных прадуктаў.

З смага памятку т-ва пачало працаваць бяз усякага пляну, былі разасланы агенты для закупаў сьціцы. Паміж ішыя, на Украіну камандыравалі ўпаўнаважанага Сосіна, які закупуў скаіну не велькарадна ў сялян, в праз розных камісіянераў.

Апроч гэтага, загатоўка ялавіна прадэка на мясцо; праўленьне не вавіліа ўвагу, што галоўным сплываюць і вавіліа ўважліва аўры, акая ня ўжывае вавіліа мяса; з другога боку, вавіліа загатоўвалася і ад дэпай пагод (у пакаў) пакуль прыбыла ў Менск, пашыраваць.

На гледзчы на гэта, праўленьне прадэка мяса на свых крамах. І праграм і насядзеньне запрэчэнае „Бел. мьасторг“ парашы пераправаць мяса ў каубасу, ня гледзчы на рабочых каубаснай фабрыкі. Частку з глінога мяса прадаль ў Менску, а ў Менску.

Тач у гэту справу ўважліва дзейны ўстанова, акая ўставаўлі навука ступленьня.

Але „Бел. мьасторг“ на гэтым ве ступі і загатоўкі другую партыю ялавіна, таксама пашывалася.

Да адказнасьці прыняты: стар. праўленьня Фішэр, члены—Гурбавіч, наважаны Сосін, загадчык каубаснай фабрыкі—Пэтальск і старэйшы мьасторг—Соскі.

